

PREKYBOS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE DUOMENYS

BIRŽOS DALYVIAI

GET Baltic biržos dalyviai		Suteiktos teisės prekybai GET Baltic biržoje	
		Pirkti gamtines dujas	Parduoti gamtines dujas
1.	AB „Lietuvos dujos“	+	+
2.	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	+	+
3.	AB „Klaipėdos energija“	+	-
4.	AB „Jonavos šilumos tinklai“	+	-
5.	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	+	+
6.	AB „Panevėžio energija“	+	+
7.	AB „Kauno energija“	+	-
8.	SKY ENERGY GROUP, UAB	+	+
9.	UAB „Swedspan Girių Bizonas“	+	-
10.	AB „Amber Grid“	+	+

ĮVYKDYTI SANDORIAI IR KITI PREKYBOS DUOMENYS

Gamtinių dujų kainos GET Baltic biržoje						
	2013 m. I pusm.	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	2013 m. III ketv.	2013 m. (sausis – rugsėjis)
Apyvarta (LTL)*	579.485	-	221.310	1.297.651	1.518.961	2.098.446
Vidutinė (svertinė) kaina (LTL/tūkst. m³)*	1.293,49	-	1.229,50	1.235,86	1.234,93	1.250,56
Žemiausia kaina (LTL/tūkst. m³)*	1.275	-	1.229	1.231	1.229	1.229
Aukščiausia kaina (LTL/tūkst. m³)*	1.308	-	1.230	1.246	1.246	1.308

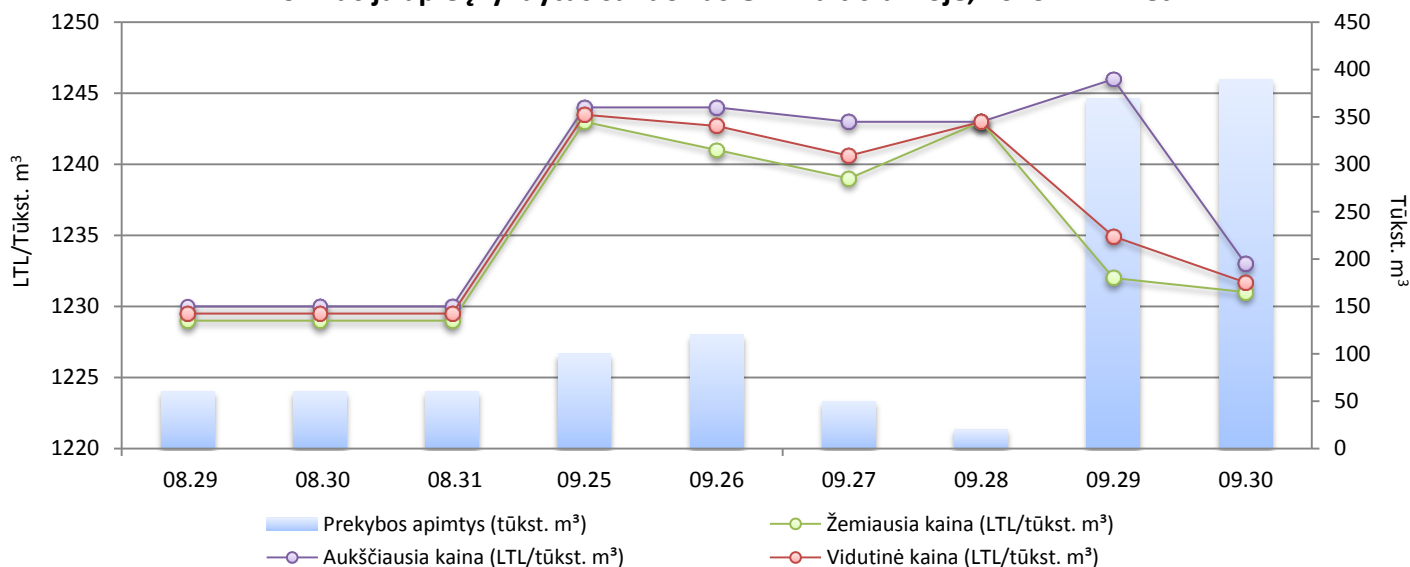
* Pateikiama be PVM

Prekybos apimtys GET Baltic biržoje						
	2013 m. I pusm.	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	2013 m. III ketv.	2013 m. (sausis – rugsėjis)
Apyvarta (tūkst. m³)	448	-	180	1.050	1.230	1.678
Sandorių skaičius	38	-	6	31	37	75
Didžiausio sudaryto sandorio kiekis (tūkst. m³)	40	-	30	100	100	100
Mažiausio sudaryto sandorio kiekis (tūkst. m³)	1	-	30	3	3	1
Vidutinis sudarytų sandorių kiekis (tūkst. m³)	11,79	-	30	33,87	33,24	22,37

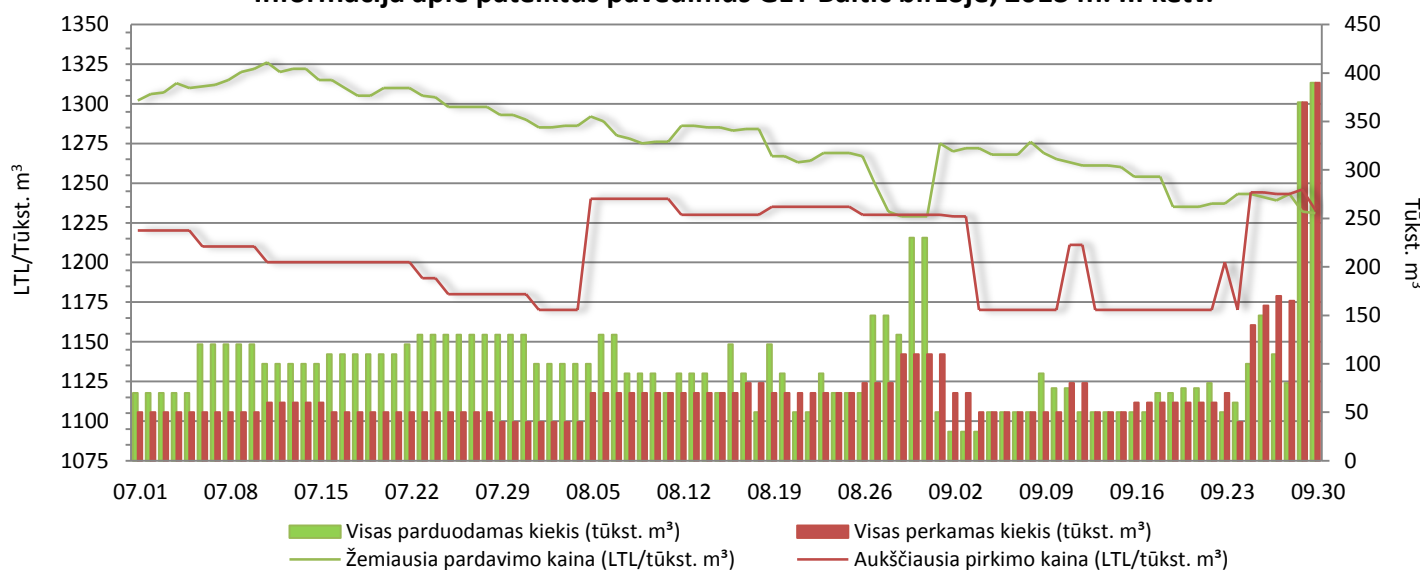
Pateiktų pavedimų GET Baltic biržoje duomenys						
	2013 m. I pusm.	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	2013 m. III ketv.	2013 m. (sausis – rugsėjis)
Pateiktų pavedimų pirkti bendras kiekis (tūkst. m³)**	9.378	1.570	2.220	2.835	6.625	16.003
Pateiktų pavedimų parduoti bendras kiekis (tūkst. m³)**	30.095	3.400	3.200	2.560	9.160	39.255

**Sumuojami visi pateikti pavedimai, neatsižvelgiant į jų įvykdymą

Informacija apie įvykdytus sandorius GET Baltic biržoje, 2013 m. III ketv.

Informacija apie pateiktus pavedimus GET Baltic biržoje, 2013 m. III ketv.

PREKYBOS GET BALTIC GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE APŽVALGA

Šių metų trečiąjį ketvirtį GET Baltic gamtinių dujų biržoje aktyvi prekyba vyko rugpjūčio ir rugsėjo mėnesių pabaigoje. Trečiojo ketvirčio prekybos apyvarta sudarė 1230 tūkst. m³ gamtinių dujų, kurių vertė daugiau nei 1,5 mln. Lt. Vidutinė gamtinių dujų kaina biržoje minėtu laikotarpiu buvo 1234,93 Lt/tūkst. m³.

Per šį ketvirtį biržoje buvo realizuoti 37 sandoriai: rugpjūčio mėn. – 6, rugsėjo mėn. – 31, didžiausias įvykusio sandorio kiekis 100 tūkst. m³. Rugpjūtį iš viso

suprekiauta 180 tūkst. m³, rugsėjį – 1050 tūkst. m³ gamtinių dujų, tai ženkliai didesnis kiekis nei ankstesniais mėnesiais. Rugsėjo 30 d. buvo suprekiautas rekordinis paros kiekis – 390 tūkst. m³.

Rugpjūčio mėnesio vidutinė gamtinių dujų kaina biržoje buvo 1229,50 Lt, tai yra 6,36 Lt mažiau nei rugsėjo mėnesį, kai vidutinė kaina buvo 1235,86 Lt.

Aukščiausia trečiojo ketvirčio sandorio kaina buvo užfiksuota rugsėjo 29 d. – 1246 Lt/tūkst. m³, žemiausia sandorio kaina buvo rugpjūčio 29-31 d. – 1229

Lt/tūkst. m³. Skirtumas tarp aukščiausios ir žemiausios trečiojo ketvirčio sandorių kainų buvo 17 Lt. Rugsėjį įvykdytų sandorių kainos svyravo 15 Lt intervale, tuo tarpu rugpjūtį tik 1 Lt intervale.

Apžvelgiant prekybą biržoje nuo metų pradžios, iš viso buvo suprekiauta 1678 tūkst. m³ gamtinių dujų, kurių vertė beveik 2,1 mln. Lt. 72 proc. viso iki šiol biržoje suprekiauto kiekio buvo suprekiauta per trečiąjį šių metų ketvirtį.

NAUJOVĖS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija šių metų liepos 18 d. patvirtino atnaujintą Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentą. Nuo šių metų rugsėjo 1 d. įsigaliojo šios Reglamento naujovės:

1. Prekybos dienų išplėtimas. Nuo šiol prekyba biržoje yra vykdoma ir savaitgaliais, t.y. kiekvieną dieną prekybos sesijos metu nuo 10 val. iki 14 val.

2. Galimybė pasirinkti įkainių planą. Numatyta galimybė pasirinkti įkainių planą. Ši naujovė biržos dalyviams suteiks galimybę pasirinkti jų poreikius labiau atitinkantį įkainių planą. Planuojama, kad bendrovė nuo kitų metų pasiūlys atskirą planą be

fiksuoto metinės narystės įkainio, šis planas bus naudingas mažesniems dujų rinkos dalyviams.

3. Praėjusios paros produktas.

Praėjusios paros gamtinių dujų pirkimas–pardavimas – tai biržos dalyvių įsigytų, į perdavimo sistemą pateiktų, bet nesuvaržytų dujų pardavimas ir biržos dalyvių neįsigytų, bet iš perdavimo sistemos išimtų, dujų pirkimas, atsiradusiam disbalansui po balansavimo laikotarpio panaikinti arba sumažinti. Prekyba pasibaigusios pristatymo paros gamtinėmis dujomis yra vykdoma kitos dienos, einančios po pasibaigusios pristatymo paros, prekybos sesijos metu.

Tai reiškia, kad biržos dalyviai gali prekiauti gamtinėmis dujomis pasibaigus jų pristatymo parai. Šis produktas skirtas gamtinių dujų rinkos dalyviams palengvinti gamtinių dujų srautų subalansavimo pareigą. Pasibaigus atitinkamam balansavimo laikotarpiui, rinkos dalyviai, suskaičiavę skirtumą tarp sunaudoto ir pateikto į perdavimo sistemą dujų kiekio, neatitikimu (disbalansu) gali prekiauti biržoje tarpusavyje, artimiausios prekybos sesijos metu.

Susipažinti su atnaujintu Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentu galite paspaudę šią [nuorodą](#).

KITI SVARBŪS GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS ĮVYKIAI

BAIGTAS PERDAVIMO VEIKLOS ATSKYRIMAS NUO AB „LIETUVOS DUJOS“

Igyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių reikalavimus, šių metų rugpjūčio 19 d., pasirašius galutinį skiriamąjį balansą tarp AB „Lietuvos dujos“ ir AB „Amber Grid“, baigtas perdavimo sistemos operatoriaus atskyrimo nuo AB „Lietuvos Dujos“ procesas.

AB „Amber Grid“ perdavimo sistemos operatoriaus veiklą vykdo nuo šių metų rugpjūčio 1 d., Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai panaikinus AB „Lietuvos dujos“ perdavimo veiklos licencijos galiojimą ir išdavus AB „Amber Grid“ terminuotą gamtinių dujų perdavimo veiklos licenciją.

AB „Amber Grid“ akcininkų struktūra kol kas išlieka tokia pati, kaip ir AB „Lietuvos dujos“: 38,9% akcijų priklauso vokiečių bendrovei „E.ON Ruhrgas International GmbH“, 37,1% - Rusijos koncernui „Gazprom“, 17,7% - Lietuvos Energetikos ministerijai, 6,3% - smulkiesiems akcininkams.

NUSTATYTA GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOS BALANSAVIMO KAINA

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija šių metų liepos 18 d. nustatė gamtinių dujų sistemos balansavimo kainą.

Balansavimo kaina sudarys 10 proc. nuo balansavimo dujų ribinės pirkimo kainos, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų trūkumą sistemoje, arba 10 proc. nuo ribinės pardavimo kainos, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių sistemoje. Komisijos nustatyta balansavimo kaina galioja nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. Pareiškusi sistema naudotojams mokėti mokestį už

gamtinių dujų sistemos disbalansą numatyta Gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėse.

SIŪLOMAS AKCIZO MOKESTIS GAMTINĖMS DUJOMS

Finansų ministerija parengė Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 1, 2, 57, 58, 58¹, 59 ir 60 straipsnių ir įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą. Projektas parengtas atsižvelgiant į 2003 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2003/96/EB, pagal kurią Lietuva nuo 2014 m. gegužės 1 d. privalo akcizais apmokestinti gamtines dujas, naudojamas kaip šildymui skirtas kuras. Projekte siūloma akcizo mokestį neapmokestinti gamtinių dujų:

- eksportuojamų ar tiekiamų į kitą valstybę narę;
- naudojamų, kaip vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų variklių degalai;
- naudojamų, kaip šildymui skirtas kuras, tiekiamų buitiniams gamtinių dujų vartotojams bei viešiesiems juridiniams asmenims esantiems paramos gavėjais;
- kurios yra nuostoliai, susidarę gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tinkluose ir gamtinių dujų skystinimo proceso metu;
- naudojamų mišriai šilumos ir elektros energijos gamybai.

35 litų už 1 000 m³ akcizo tarifas siūlomas nustatyti gamtinėms dujoms, naudojamoms kaip šildymui skirtas kuras. Vartotojams, naudojantiems gamtines dujas verslo reikmėms, siūlomas 18 litų už 1000 m³ akcizo tarifas.

Susipažinti su Akcizų įstatymo pakeitimo

projektu galite paspaudę šią [nuorodą](#).

PARENGAS GAMTINIŲ DUJŲ DIVERSIFIKAVIMO TVARKOS APRAŠO PAKEITIMAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė remiantis Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymu parengė Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo pakeitimo projektą, kuris reglamentuoja:

- bendruosius gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo reikalavimus;
- gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo reikalavimų įgyvendinimo tvarką;
- reikalavimus, keliamus gamtinių dujų paskirtajam tiekėjui;
- gamtinių dujų paskirtojo tiekėjo paskyrimo tvarką ir sąlygas;
- gamtines dujas vartojančių energetikos įmonių teises, pareigas ir atsakomybę;
- privalomų įpareigojimų dėl gamtinių dujų tiekimo ir jo diversifikavimo valstybinės priežiūros ir kontrolės tvarką.

Vyriausybės nutarimo projekte siūloma, ne mažiau kaip 5 metams nuo gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo reikalavimų taikymo pradžios, nustatyti minimalų metinį dujinamų gamtinių dujų kiekį po 540 milijonų kubinių metrų dujų per metus.

Susipažinti su diversifikavimo tvarkos aprašo projektu galite paspaudę šią [nuorodą](#).

PATVIRTINTA VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIJE NUSTATYMO METODIKA

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija šių metų rugsėjo 13 d. parengė ir patvirtino Valstybės reguliuojamų kainų

gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką.

Ši metodika reglamentuoja tvarką, kaip nustatomos gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, skystinimo ir tiekimo veiklų kainų viršutinės ribos bei konkrečios kainos. Numatytos gamtinių dujų įmonių paslaugų reguliuojamų kainų nustatymo taisyklės, apibrėžiančios ekonomiškai pagrįstą sąnaudų, traukiamų į reguliuojamas kainas, įvertinimą. Taip pat įtvirtinta detali investicijų grąžos nustatymo ir skaičiavimo tvarka, numatanti investicijų grąžos normos ir reguliuojamos turto vertės vertinimo kriterijus. Gamtinių dujų įmonėms nustatyta informacijos, reikalingos reguliuojamų kainų viršu-

tinėms riboms arba konkrečioms kainoms nustatyti, teikimo tvarka.

Susipažinti su patvirtinta metodika galite paspaudę šią [nuorodą](#).

DERYBOS SU RUSIJOS KONCERNU „GAZPROM“

Šių metų gegužės mėnesį prasidėjusios derybos tarp Rusijos energetikos koncerno „Gazprom“ ir Lietuvos Vyriausybės tęsiasi iki šiol.

Rugsėjo 6 d. į Lietuvą susitikimui atvyko Rusijos dujų koncerno „Gazprom“ vadovas Aleksejus Mileris. Vyriausybė patvirtino, kad po susitikimo buvo gauti Rusijos kon-

cerno „Gazprom“ pasiūlymai Lietuvai. Rugsėjo mėnesio pabaigoje Lietuvos Vyriausybė pateikė atsakymus į gautus pasiūlymus ir šiuo metu laukiamos tolimesnės derybos dėl Lietuvai tiekiamų dujų kainų mažinimo.

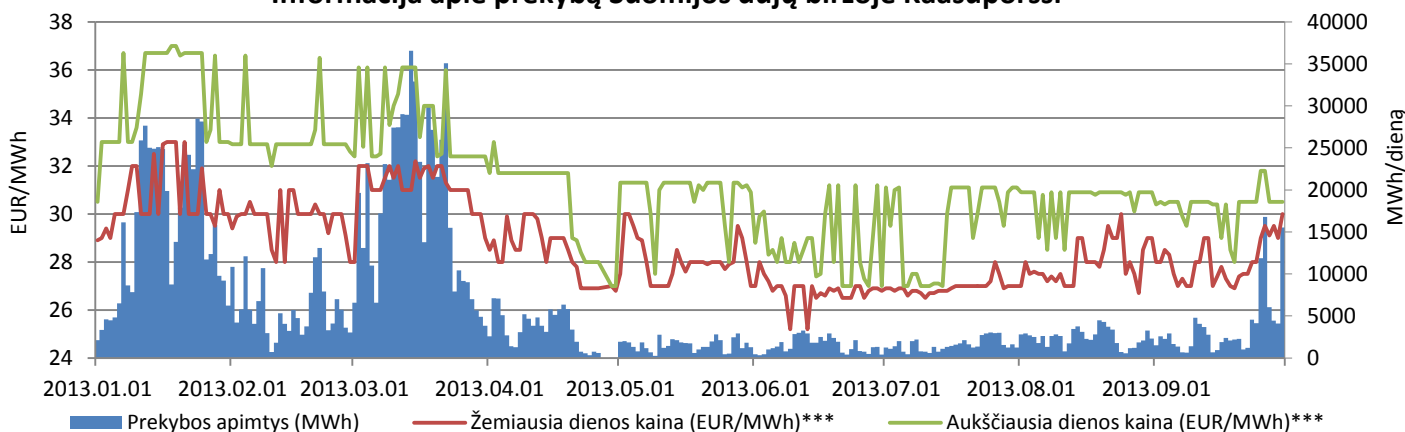
„CHEVRON“ PASKELBTA KONKURSO TIRTI SKALŪNŲ DUJAS VAKARŲ LIETUVOJE NUGALĖTOJA

Šių metų rugsėjo 16 d. prie Aplinkos ministerijos veikianti Angliavandenilių komisija paskelbė JAV energetikos bendrovę „Chevron“ konkurso žvalgyti skalūnus Vakarų Lietuvoje nugalėtoja.

PREKYBA SUOMIJOS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE

Vystant regioninės gamtinių dujų biržos projektą UAB GET Baltic bendradarbiauja su Suomijos gamtinių dujų birža Kaasupörssi OY. Nuo šiol šiose periodinėse ataskaitose bus teikiama informacija apie prekybą Suomijos gamtinių dujų biržoje.

Informacija apie prekybą Suomijos dujų biržoje Kaasupörssi

*** Pardavimo kainos pateikiamos be mokesčių ir dujų perdavimo išlaidų.

PREKYBOS SUOMIJOS GAMTINIŲ DUJŲ BIRŽOJE KAASUPÖRSSI APŽVALGA

PAGRINDINIAI FAKTAI APIE KAASUPÖRSSI:

Veikla: Suomijos gamtinių dujų birža

Veiklos pradžia: nuo 2001 m.

Prekybos platforma: tokia kaip GET Baltic
Dalyvių skaičius: 27

Prekybos apimtys 2012 m.: 2,6 TWh (280 mln. m³)

Šiais metais iki rugsėjo mėnesio pabaigos Suomijos dujų biržoje buvo suprekiauta 177 mln. m³ (1,65 TWh), tai yra 3 proc. mažiau lyginant su praėjusiais metais (2012 m. sausis – rugsėjis), kai buvo suprekiauta 183 mln. m³ (1,7 TWh) dujų. Gamtinių dujų kiekis išreikštas tūrio vienetais – norminiais kubiniais metrais esant 20°C temperatūrai

ir atmosferiniam slėgiui (101,325 kPa). Suprekiatų dujų vertė buvo 52 mln./EUR, atitinkamai 2012 metų sausio – rugsėjo mėnesiais buvo suprekiauta už 54 mln./EUR.

Bendras suprekiautas kiekis Kaasupörssi biržoje sudaro 7 proc. viso Suomijos sunaudoto dujų kiekio. Iš viso buvo sudaryti 80000 sandorių, vidutiniškai 290 sandorių per dieną, lyginant su atitinkamu periodu praėjusiais metais padidėjo 7 proc. (2012 metų sausį – rugsėjį buvo 75000). Suomijos dujų birža nuo Lietuvos dujų biržos skiriasi tuo, kad prekyba Suomijos biržoje yra valandinė, o tuo tarpu Lietuvoje yra paros prekyba. Žemiausia kaina biržoje, analizuojamam laikotarpiui, buvo 25,2 EUR/MWh

(864 Lt/tūkst. m³), didžiausia kaina – 37 EUR/MWh (1184 Lt/tūkst. m³). Dėl kai kurių rinkos struktūros skirtumų, kainų tiesiogiai lyginti su dujų kainomis Lietuvos biržoje nėra galima.

Ketvirtas ketvirtis pernai Suomijos dujų biržoje dėl ankstyvos žiemos buvo ypač aktyvus. Šį rudenį Suomijoje bendra padėtis gamtinių dujų rinkoje šiek tiek pagerėjo ir ši tendencija, tikimasi, teigiamai veiks prekybą Kaasupörssi biržoje ir padės suprekiuoti tokį patį kiekį kaip ir praeitais metais – 280 mln. m³.

Šaltinis: Suomijos dujų birža Kaasupörssi Oy

Jei norite užsisakyti UAB GET Baltic rengiamas gamtinių dujų rinkos ataskaitas, tai galite padaryti interneto tinklalapyje www.getbaltic.lt, skiltyje „Prenumeruokite!“.